

РЕШЕНИЕ

№ 144

София, 31 януари 2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ВЪРХОВЕН КАСАЦИОНЕН СЪД на Република България, трето наказателно отделение, в открито съдебно заседание на деветнадесети септември две хиляди и деветнадесета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: КЕТИ МАРКОВА
ЧЛЕНОВЕ: ДАНИЕЛА АТАНАСОВА
ДАНИЕЛ ЛУКОВ

при секретаря Невена Пелова
и в присъствието на прокурора Николай Любенов
като изслуша докладваното от съдия Даниела Атанасова наказателно дело № 244/2019г., за да се произнесе, взе предвид следното:

Касационното производство е образувано по жалби, подадени лично от подсъдимата Ю. П. и от нейния упълномощен защитник – адв. М. М., срещу въззивна присъда № 12 от 17.07.2018г., постановена по в.н.о.х.д. № 1345/17г. по описа на Апелативен съд – София.

В жалбата на подсъдимата се сочат всички касационни основания по чл. 348, ал. 1 от НПК с изложени аргументи в тяхна подкрепа. Прави се искане за отмяна на атакуваната присъда и постановяване на оправдателен съдебен акт. В жалбата на адв. М. също се релевират всички касационни основания. В депозираното към нея допълнение са изложени обстоятелствени съображения и са наведени доводи в съответствие със заявените касационни основания. Прави се искане в условията на алтернативност: за отмяна на въззивната присъда и оправдаване на подсъдимата или за връщане на делото за ново разглеждане. В съдебното заседание пред касационната инстанция, подсъдимата Ю. П. заявява, че желае да бъде прекратено производството по делото, поради изтекла давност.

Адв. К., защитник на подсъдимата, изтъква подробни съображения в подкрепа на искането си за прекратяване на наказателното производство, предвид изтеклата абсолютна давност за наказателно преследване съгласно разпоредбата на чл. 81, ал. 3, вр. чл. 80, ал. 1, т. 3 от НК и заявеното от подсъдимата желание производството за бъде прекратено.

Представителят на ВКП изразява становище за основателност на направеното искане за прекратяване на наказателното производство.

Процесуалният представител на гражданския ищец Министерство на земеделието и храните - юрк. К. П. се придържа към становището на прокурора.

Върховният касационен съд, след като обсъди доводите на страните и в пределите на правомощията си, намери следното:

С присъда от 24.11.2016г., постановена по н.о.х.д. №140/15г., Окръжен съд - Монтана е признал подсъдимата Ю. С. П. за виновна в това, че за времето от 12.06.2004г. до 28.07.2004г. в [населено място], област Монтана, в качеството ѝ на длъжностно лице – началник на Общинска служба „Земеделие и гори“ - [населено място], във връзка с образувано по чл.13, ал.2 от Закона за възстановяване собствеността върху горите и земи от горския фонд гражданско дело №107/2004г. по описа на Районен съд - Берковица, не положила достатъчно грижи за възложената ѝ работа по чл. 14, ал. 9 от ЗСПЗЗ и чл. 13, ал. 13 от ЗВСГЗГФ: „Общинската служба по земеделие и горите се представлява пред съда от нейния началник, заместник-началник или от упълномощено лице с юридическо образование, или от Министерство на земеделието и горите“ – по образуваното гражданско дело не представлявала ОС „ЗГ“, до влизане на решението в сила не потърсила квалифицирана юридическа помощ, не уведомила Областна дирекция „Земеделие и гори“ и не потърсила тяхното съдействие при организиране защитата по делото, въпреки че заявените за възстановяване земи били значителни, не обжалвала пред компетентния окръжен съд постановеното неблагоприятно за държавния орган съдебно решение и от това ѝ бездействие последвали значителни щети за стопанството – Министерство на земеделието и горите – Държавно лесничейство - Б. и [община], като деянието е в особено големи размери, представляващо особено тежък случай и е извършено по непредпазливост, след като съдът е признал за установено по отношение на ОС „ЗГ“ – [населено място] правото на възстановяване на собствеността на Българско училищно настоятелство Б. /чийто член на УС по същото време е била/ върху гори и земи от горския фонд, като горите били държавна частна собственост /Министерство на земеделието и горите – Държавно лесничейство - Б./, а земите по чл. 19 от ЗСПЗЗ, стопанисвани от [община] с обща пазарна оценка на имотите - 4 640 000лв. (четири милиона шестстотин и четиридесет хиляди), поради което на основание чл.219, ал.4, вр. ал. 1 от НК я е осъдил на шест месеца лишаване от свобода, чието изпълнение е отложено за срок от три години. Съдът е оправдал подсъдимата по обвинението за престъпление по чл.219, ал.4, вр. ал.3, вр. ал. 1 от НК – да е извършила деянието умишлено и то да не съдържа признаците на по-тежко престъпление.

Със същата присъда е отхвърлен предявеният граждански иск от Министерство на земеделието и храните против подсъдимата П. за сумата от 6

640 000лв., представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди, като погасен по давност.

В тежест на подсъдимата са били възложени деловодните разноски.

С въззивна присъда № 12 от 17.07.2018г., постановена по внохд № 1345/17г., Апелативен съд – София е отменил първоинстанционната присъда в наказателно-осъдителната ѝ част, и вместо това е признал подсъдимата за виновна в това, че за времето от 12.06.2004г. до 28.07.2004г. в [населено място], област Монтана, в качеството ѝ на длъжностно лице – началник на Общинска служба „Земеделие и гори“ - [населено място], във връзка с гр. дело № 107/2004г. на Районен съд- Берковица, с предмет – установителен иск за възстановяване правото на собственост на Българско училищно настоятелство – Б. върху гори и земи в землището на Б., умишлено и без деянието да съдържа признаците на по-тежко престъпление, не положила достатъчно грижи за възложената ѝ работа и от това са последвали значителни щети на стопанството – за Министерство на земеделието и горите - Държавно лесничейство Б. и за [община], като престъплението е в особено големи размери – 4 640 000лв. (четири милиона шестстотин и четиридесет хиляди) и представлява особено тежък случай, поради което и на основание чл.219, ал.4, вр. ал.3, вр. ал. 1 от НК и чл.55 от НК я е осъдил на шест месеца лишаване от свобода, изтърпяването на което отложил за срок от три години. В останалата ѝ част първоинстанционната присъда е потвърдена.

Касационните жалби са депозираны от активно легитимирани лица, срещу акт, подлежащ на касационна проверка, и в преклузивния 15-дневен срок, поради което същите са процесуално допустими.

Настоящият съдебен състав, на първо място, намира за необходимо да отбележи, че отговорът на направеното възражение за изтекла абсолютна погасителна давност за престъплението по чл. 219, ал. 4, вр. ал. 3, вр. ал. 1 от НК, има преюдициално значение спрямо заявените претенции за наличие на всички касационни основания по чл. 348, ал. 1 от НПК, тъй като при основателност на оплакването, е недопустим контрол на въззивния съдебен акт и е безпредметно обсъждането на релевираните доводи по същество.

Върховният касационен съд, предвид задължението си служебно да следи за изтичане на давностните срокове и с оглед направеното лично от подсъдимата възражение за изтекла абсолютна погасителна давност, намира наведеното съображение за напълно основателно. От значение е да се отбележи, че началният момент на давността за преследване е различен в зависимост от формата на осъществена престъпна дейност. Общото правило е, че погасителната давност започва да тече от довършването на престъплението, тъй като това е юридическият факт, който поражда наказателното правоотношение и правото на държавата да преследва наказателно неговия извършител. В случая обвинението/съгласно обвинителния акт/ е за престъпление по чл.219, ал.4, вр. ал.3, вр. ал.1 от НК / изм., ДВ бр. 75 от 2006 г., бр. 26 от 2010 г./ с инкриминиран период от 12.06.2004г. до 28.07.2004г. Деянието е довършено на 28.07.2004г. и от този момент започват да текат погасителните срокове по чл. 81, ал. 3, вр. чл. 80, ал. 1, т. 3 от НК.

Необходимо е да се отбележи, че разпоредбата на чл.219, ал.4, вр. ал.3, вр. ал.1 от НК /ДВ бр. 62 от 1997г./, действаща към момента на извършване на деянието, която се явява и по-благоприятния закон по смисъла на чл. 2, ал. 2 от НК, е предвиждала наказание „лишаване от свобода“ от една до десет години, както и лишаване от права по чл. 37, ал. 1, т. 6 и 7 от НК. При тази санкция погасителната давност е 10 години. Съгласно чл. 81, ал. 3 от НК независимо от спирането или прекъсването на давността, наказателното преследване се изключва по давност, ако е изтекъл срок, който надвишава с 1/2 визирания в чл. 80 от НК. В случая, след увеличаването на предвидения 10-годишен срок по чл. 80, ал. 1, т. 3 от НК с 1/2 се получава общ сбор от 15 години.

От изложеното следва, че абсолютната давност за наказателно преследване, съобразно датата на която е довършено деянието - 28.07.2004г. е изтекла на 28.07.2019 г. Това обстоятелство е констатирано в проведеното на 19.09.2019г. съдебното заседание пред ВКС, в което подсъдимата изрично прави искане за прекратяване на наказателното производство.

Предвид горното, настоящият съдебен състав счита, че следва да упражни правомощието си по чл. 354, ал. 1, т. 2 от НПК, като отмени постановените първоинстанционна и въззивна присъди, и прекрати наказателното производство водено срещу подсъдимата Ю. П. за престъплението по чл.219, ал.4, вр. ал.3, вр. ал.1 от НК, поради изтекла абсолютна погасителна давност.

Водим от гореизложеното, ВКС, трето наказателно отделение

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ присъда № 12 от 17.07.2018г., постановена по в.н.о.х.д. № 1345/2017 г. по описа на Апелативен съд – София.

ОТМЕНЯ присъда от 24.11.2016г., постановена по н.о.х.д. № 140/2015 г. по описа на Окръжен съд – Монтана.

ПРЕКРАТЯВА наказателното производство водено срещу подсъдимата Ю. С. П. за престъпление по чл.219, ал.4, вр. ал.3, вр. ал.1 от НК, поради изтекла абсолютна давност.

Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.